

DAGSINS MEINING

Ikki bókaskatt!

Tað er komið undan kavi, at Figgjarmálaráðið arbeiðir við eini ætlan um rættiliga stórar broyt-ingar í MVG-lóggávuni. Ein av hesum broyt-ingum snýr seg um at leggja MVG á bókur. Føroyar hava í mong ár verið undangonguland við tað, at vit ikki hava havt MVG á bókum. Hetta er bert galdandi fyri nýkur heilt fá lond í Europa. Tað er alkunnugt, at í londum, har einki MVG er á bókum, er hetta til mikið gagn fyri bókmentir og bókaútgávu í viðkomandi lond-um.

Tá MVG á sinni varð innført í føroysku av-gjaldslóggávuna, ætlaðu lógarsmiðirnir eisini, at MVG skuldi leggjast á bókur. Tá tók seg upp eitt alment orðaskifti. Ríthøvundar og forleggj-arar vendu sær til politisku leiðslu landsins við tí úrsliti, at MVG varð ikki lagt á bókur. Vit halda okkum skilja á tí orðaskifti, ið higartil hevur verið, at henda skipan við ikki at skatta lesing hevur verið føroyskum bókmentum til mikið gagn. Tað eru tí allar góðar grundir til ikki at broyta hesa skipan.

Í hesum døgum sita samgongufólk og leggja síðstu hond á figgjarlógaruppskotið fyri 2005. Alt bendir á stórar niðurskurðir á øllum økjum. Er hetta so, verður eisini mentanarøkið hart rakt. Hetta økið er frammanundan alt ov lágt raðfest. Skal økið hartil skerjast, so verður hetta føroyskum bókmentum og føroyskari mentan sum heild til ógagns. Tað kundi tí verið ein bati at latið skipanina við MVG frítøku fyri bøkur hildið fram óbroytta. Vit vita væl, at búskapar-frøðingar helst vilja hava eina MVG lóggávu uttan undantøk. Ein lóggáva uttan undantøk er altíð lættari at umsita enn ein lóggáva við undantøkum. Hetta er fyri so vítt vælskiljandi og soleiðis skulu embætismenn væl eisini hugsa.

Hinvegin hava vit politikkarar til at taka polit-iskar avgerðir. Politikarar hava tað privilegium, at teir kunnu taka onnur fyrlit enn búskaparlig fyrlilit. Politikkarar kunnu og skulu siggja ting-ini í einum størri perspektivi enn embætis-menn. Politikkarar kunnu sýna menniskjanslig og mentanarlig fyrlilit. Tað eru ivaleyst mong, sum í hesum døgum vóna, at samgongupolit-ikkarar fara at taka bókurnar burturúr eini kom-andi MVG lóggávu. Vit loyva okkum at mæla politikkarunum til at ganga hesum fólkum á møti. Við at gera soleiðis kundu teir sent eitt jaligt signal til mentanarlívið. Tað er harðliga tiltrongt.

	Sosialurin
---------------	-------------------

Sosialurin	
	
Sosialurin	
Stovnaður: 1927	
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller	
jan@sosialurin.fo	
Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov	
eirikur@sosialurin.fo	
Figgjarleiðari: Jákup Mørk	
jakup@sosialurin.fo	
Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo	
Jonhard Hammett jonhard@sosialurin.fo	
Gudny Langgaard gudny@sosialurin.fo	
Hjördis Gregersen hjordis@sosialurin.fo	

Blaðfólk:

Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo
Edvard Joensen edvard@sosialurin.fo
Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo
Solby Eliassen solby@sosialurin.fo
Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo
Páll Holm Johannesen pall@sosialurin.fo
Heini í Skorini heini@sosialurin.fo
Terji Nielsen terji@sosialurin.fo
Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo
Eydna Skaale eydna@sosialurin.fo
Hans Kárasen Mikkelsen hans@sosialurin.fo

Ítróttur:

Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Terji Nielsen terji@sosialurin.fo

Myndamenn:

Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo

Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:

Postsmoga 231
Nólsoyar Pálsgota 1, 700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@sosialurin.fo
Sosialurin í Suðuroy:
tel. 375364 fax 375464
tel. 220727

e-post: aki@sosialurin.fo

e-post: daglinn@sosialurin.fo

Sosialurin í Eysturoy:

Postsmoga 143, Saltangará

tel. 447820 fax 449520

tel. 228909

e-post: vilmund@sosialurin.fo

Sosialurin í Vágum:

360 Sandavágur

tel. 333820, 220507 fax 333720

e-post: edvard@sosialurin.fo

e-post: vagn@sosialurin.fo

VIÐMERKINGAR

Hvar er trivnaðurin??

Aftursvar og viðmerking-ar til Gunnleyg Durhuus og Heðin Mortensen

Starvsfólkini í Dag-stovninum í Hoyvík

Gunnleyg Durhuus

Heðin Mortensen

Gunnleyg Durhuus skrivar í sínum viðmerkingum til okkara lesarabræv, at tað vit skriva ikki er í tráð við veruleikan. Tí kenna vit tað sum okkara skyldu at koma við einum aftursvari. Tað var ikki okkara ætlan at varpa ringt ljós á Tórshavn-ar Býráð, men tað kennist vónleyst at koma í eitt veruligt orðaskifti við um-sitingina. Boðini vit fáa eru, at býráðið hevur rætt til at gera tað, tey hava gjørt.

Tað kann gott vera, at tey í umsitingin hava rætt til at gera, sum tey hava gjørt, men eftir okkara tykki er avgerðirnar í hesum flekta máli ikki rættar. Vit meta, at nakrar av teimum broyt-ingum, ið eru gjordar í fjør heyst, gera at børnini í kommununi nú eru verri stillaði, og gongur hetta út yvir menningina og triv-naðin hjá børnunum.

Gunnleyg sigur, at vit í okkara lesarabrævi geva ta fatan, at flestu stovnar hava tikið fleiri børn inn, enn rúm er fyri.

Tað siga vit ikki, men vit undrast á, at bæði nýggir stovnar og stovnar við áralongum síðvenjum hava fleiri børn í ár, í mun til í fjør.

Eisini sigur Gunnleyg, at tað er vorðið rúm fyri fleiri børnum á teimum ymisku stovnunum í ár, orsaka av broyttum aldursbýti á stovnunum. Tað er hetta, vit vilja varpa ljós á.

Vit kunnu ikki góðtaka, at man í umsitingini hevur valt at broyta barnagarðs-aldurin. Hendan broytingin visur, at býráðið velur at siggja burtur frá menning-ini og trivnaðinum hjá barninum.

Viðari sigur Gunnleyg, at býráðið ógantið hevur havt ætlanir um, ella tørv á at koyra fleiri børn inn á verandi stovnar.

Aftur undrar tað okkum, at umsitingin allikavæl hevur koyrt fleiri børn inn á stovnar.

Gunnleyg sigur, at vit skulu venda okkum til teirra, um viðurskiftini ikki eri í lagið. Hetta hava vit eisini roynt, men uttan at kenna, at vit verða hoyrd.

Søgan um hetta flekta mál er helst longri, enn bæði Gunnleyg og Heðin vilja vera við.

Fyri einum ári síðani, lovaði Býráðið foreldrum at børnum, sum høvdu barnagarðsaldur, men ikki fingi bjóðað barnagarðs-pláss, at tey kundu gjalda barnagarðsgjald, hóast børn telja fleiri »poeng« enn barnagarðsbørn. Við at broyta barnagarðsaldurin, kunnu tey jú fáa fleiri børn inn á stovnar, tí barna-garðsbørn telja minni enn vøggustovubørn, so við at telja »poeng« hvørva hesi 5 børnini niðri í umsitingini.

Samstundis kunnar um-sitingin leiðararnar um, at barnagarðsaldurin verður fluttur frá 1. oktobur til 1. januar, virkandi frá 1. aug-ust 2004.

Gunnleyg sigur, at tað ikki er rætt, at barnagarðs-aldurin er fluttur ein heilan árgang, men bert 3 mðr. Hon átti at vita, at børn ikki verða flutt yvir í barnagarð í januar. Skiftið er um summarið, og merkir henda

broyting tí í veruleikanum, at børn sum eru 2 1/2 ár, nú eru barnagarðsbørn.

Fyrr vóru børn, ið eru fødd um heystið, nærri 4 ár, tá ið tey fóru í barnagarð. Men við broytingini, sum umsitingin kunnaði leiðar-arnar um í fjør, kunnu børnini í dag vera niður til 2 1/2 ár. Tað er hetta vit vilja mótmæla.

Harafrtat sigur Gun-nleyg, at vit á Dagstovninum í Hoyvík hava eitt barnatal, sum er innan fyri uppruna-ligu normeringina, tí vit hava fleiri barnagarðsbørn í mun til vøggustovubørn.

Til hetta kunnu vit bert svara, at vit á tveimum av trimum vøggustovum hava 11 børn í ár, har tað í fjør vóru 10 børn. Og á øllum barnagarðstovunum eru 15 børn í ár, har tað í fjør vóru 14 børn á hvørjari stovu. Altso hava vit 5 børn fleiri í ár.

Vit vita væl, at man í um-sitingini telur sokallaði »poeng“ fyri børn, ið eru á stovni, og at vøggustovu-børn telja fleiri »poeng« enn barnagarðsbørn. Við at broyta barnagarðsaldurin, kunnu tey jú fáa fleiri børn inn á stovnar, tí barna-garðsbørn telja minni enn vøggustovubørn, so við at telja »poeng« hvørva hesi 5 børnini niðri í umsitingini.

Í okkara verð eru hesi børn ikki horvin. Tey eru nú byrjaði hjá okkum, og vit hava ongar ætlanir um at fylgja ráðunum hjá Heðini Mortensen, um at flyta børnini á annan stovn. So-leiðis kann man eftir okk-ara tykki ikki fara við børn-um. Í summari byrjaðu 18 nýggj, fitt børn hjá okkum, og eru vit vorðin góð við tey øll somul, og fara at vera um tey, eins og vit eru

um øll hini børnini á stovn-inum.

Gunnleyg fer at enda at samanbera okkum við grannalondini, sum hava verri umstøður og normer-ingar enn vit. Hetta siggja vit sum eitt tekin um vant-andi grundgevingar. Okk-ara børn fáa tað verri í okkara grannalondum.

Tað undrar okkum, at trivnaðarstjórin framhald-andi sigur, at býráðið vil tryggja børnum, foreldrum og starvsfólku eina væl-virkandi barnaansing, sum skapar trivnað og menning. Eftir okkara tykki, er man í umsitingini meira áhuga í at telja tøl og »poeng«, enn at skapa trivnað og menning.

Okkara áheitan er, at Tórshavnar Býráð fer at endurskoða broytingarnar, til frama fyri trivnaðinum og menningini hjá barnin-um.

Við áheitanini saman við Eisini eru almennar inn-tøkur óavirkaðar av teimum sveiggjum, sum mangan eru í einum fiskivinnusam-felagi og kenna vit í Vági alt ov gott fylgjurnar av, ikki at hava eina nøktandi

Johan Dahl og Hendrik Old, løgtingsmenn

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Undirritaðu tingmenn sum vóru við á fundinum í Vági vilja hervið koma við nøk-rum viðmerkingum til tað skrivning sum er farin fram­m eftir fundin sum landsstýris- og samgongu-umboð høvdu við Vágs Býráð seinasta leygardag.

Samgongan arbeiðir við at finna loysnir uppá trup-ulleikarnar í Suðuroynni sum heild, har sunnara helvt er serstakliga meint rakt og verður tosað um at fáa m.a. fleiri almenn ar-beiðspláss í økið, hetta m.a. fyri at fáa tær familjur, sum hava útbúgvind seg eftir menning av ókinum bæði innan almenn arbeiðspláss og fremja karmar fyri vinnuligari menning av ókinum.

Tað finnst ongar lættar loysnir á trupuleikunum, men okkara ætlan er saman við øllum portum at finna skilagóðar lyosnir fyri at fáa vend aftur í ta skeivu gongd sum er.

Tað upplegg sum lands-stýrisumboðini saman við lógmanni lögdu fyri Vágs Býráð, metir ein samd sam-gonga at vera sera skilagott og vil verða við til at menna økið, tí sum nevnt í upp-legginum so eru talan um

VIÐMERKINGAR

Var tilboðið til Vágs Býráð ov leyst??

Johan Dahl og Hendrik Old, løgtingsmenn

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

mongd av almennum ar-beiðsplássum í ókinum.

Vit mugu tíverri ásanna at aftaná sjeý sera feit ár, har almennar setanir hava sligið allar rekordir so er onki alment arbeiðspláss komið til syðru helvt av Suð-uroynni, tað er ein sannroynd.

Hóast vit nú væntandi koma at fáa nógv trengri figgjartilgar karmar enn undanfarnu ár, so ætla­r sitandi samgonga at fremja munagóðar broytingar fyri menning av ókinum bæði innan almenn arbeiðspláss og fremja karmar fyri vinnuligari menning av ókinum.

Tað finnst ongar lættar loysnir á trupuleikunum, men okkara ætlan er saman við øllum portum at finna skilagóðar lyosnir fyri at fáa vend aftur í ta skeivu gongd sum er.

Tað upplegg sum lands-stýrisumboðini saman við lógmanni lögdu fyri Vágs Býráð, metir ein samd sam-gonga at vera sera skilagott og vil verða við til at menna økið, tí sum nevnt í upp-legginum so eru talan um

støðug almenn arbeiðspláss fyri miðallangar útbúgv-ingar og er tað just hesi vit mangla í ókinum.

Tilboðið og leyst?

Fundurin sum varð hildin við Býráðið í Vági var ein kunnandi fundur, har hugs-anin um at byggja røktar-heim á ókinum har sum miðnámsskúlin skal byggj-ast og istaðin byggja ein skúladepil í Hovi har bæði Miðnámsskúlin og Sjúkra-røktaraskúlin verða saman-sjóðaðir í eina eind varð fyrilagdur býráðslimum, hetta fyri at fáa klárlagt um áhugi og vilji var tilstaðar frá Býráðsins síðu at gera slíkt umbýti.

Tær metinar sum lands-stýrismaðurin í almanna-og heilsumálum nýtti sum grundarlag fyri meting av kostnaði, er tann bygging av røktarheimið sum nýliga er byrja í Norðurstremoy,

har bygt verður eitt røktar-heim á líknandi stødd sum hugsað var at byggja í Vági.

At tað ikki fyriliggur nakað skrivligt tilboð ella detailsprojekt er ikki undar-

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

ligt, tí áðrenn vit fara til næsta stigið í ætlanini, sum er at fáa hinar kommunurn-ar í oynni við í ætlanina, so mugu vit sjálvsagt vita um Vágs Kommuna yvirhøvur er áhugað at gera nevnda býtið.

Ásannast má at býráðið ikki var áhugað í einum býtið sum varð lagt upp til og kom als ikki í nakran dialog um uppleggið.

Viðvíkjandi tí parti sum Býráði skal gjaldað í sam-band við bygging av røktar-heiminum, so var nevnt at tann parturin sum komm-unan longu hevur brúkt uppá vegir o.a. í samband við miðnámsskúlan, kundi inngingið sum partur av gjaldinum hjá Vágs komm-unu til røktarheimsbygg-ingina.

2 flugur við eitt smekk og nógv byggivirksemið. Vit tað at Heilsurøktarskúli eftir ætlan eisini skal byggjast á Tvøroyri, so hev-ur landsstýrismaðurin í mentamálum, sum skilagott er eisini hugt at, hvussu ein samanbygging av skúlan-um kann verða framd og er

hansara hugsan skilgóð, tí við at fremja eina slíka fáa pening til avlops sum kann verða nýttur til røktarheim-ið.

Ætlanin er framyvir at hava skúladepilin sum eina sjálvstøðuga eind og ikki sum nú, har miðnámsskúlin er ein partur at skúlanum í Hoydølum.

Landsstýrismaðurin kunnaði eisini um at hugt var eftir um ikki teir ytru karmarnir til bygning sum er gjort til Miðnámssskúlan, møguliga við småum broyt-ingum kann nýtast til røkt-arheimi hetta fyri at ætlanin kann setast í verk beinan-vegin hon er samtykt í ting-inum.

Byggingin í Hovi er ætlan at byrja skjótast møgul-igt, og er ætlanin at nýta verður einans ein lítil seinking uppá fáar mánaðir í byggingini av miðnáms-skúlanum um hendan ætlan verður framd.

Hinvegin verður nógv byggivirkemið og arbeiði til handverkarar við at

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løgtingsmenn Johan Dahl og Hendrik Old

Johan Dahl og Hendrik Old

Løg